

Posudek na diplomovou práci Mgr. Jiřího Dostála **Autoevaluace gymnázia** (pedagogika, FFUK, 2007)

Diplomant Mgr. Filip Dostál předložil k posouzení diplomovou práci věnovanou vysoce aktuálnímu tématu - problematice autoevaluace gymnázií. Po úvodu práce obsahuje pět oddílů, po nichž následují závěry. Text je doplněn seznamem literatury a přílohami. Vlastní text má přes devadesát stran, ostatní vyplňují přílohy. První kapitola je věnována problematice evaluace ve vztahu ke kurikulu škol v českých zemích, druhá má příznačný název teorie pedagogické evaluace a zabývá se možnostmi evaluace školského vzdělávání. Třetí kapitola popisuje typy evaluace, včetně účelu autoevaluace. Čtvrtá část pojednává o autoevaluaci a obsahuje i konstrukci autoevaluační mapy školy, pátá část pak popisuje dva nástroje na hodnocení výsledků vzdělávání žáků na gymnáziu.

Autor v textu práce upozorňuje na důležitou skutečnost, že školský zákon sice vyžaduje evaluaci (či lépe autoevaluaci) škol, ale u nás pro ni nejsou dosud zdaleka vytvořeny vhodné podmínky. Jednat chybí propracovaná teorie a techniky a evaluačních procesů, jednak se řada škol k této problematice ještě vůbec nedostala. Tvrzení, že „evaluace je nejméně propracovanou a domyšlenou částí současného platného kurikula české střední školy, přičemž charakter kurikula samého si vyžaduje naopak evaluaci nesmírně silnou“ (s. 20) lze jen podepsat. Autor také podrobně poukazuje na vše, co je v této oblasti zanedbáno (viz s. 20n). Za velice vhodné lze považovat to, že autor začíná výzkum u základní otázky, pro koho zjišťovat kvalitu výuky (s. 26). Doporučuje orientaci na kvalitativní standard vztažený k průměru žákovské populace, dále tvorbu „klouzavých standardů“ a koncept minimálních standardů. Pozoruhodná je rovněž konstrukce mapy zachycující „prostor“ autoevaluace gymnázia (s. 54), kterou autor vzápětí kriticky analyzuje. Následný výzkum byl orientován na zodpovězení otázky, které oblasti této mapy jsou prostorem zájmů a ochoty pedagogů. Tento postup poukazuje na důležitý a podceňovaný moment, že autoevaluace slouží pedagogům, je proto třeba realisticky zmapovat, o které oblasti hodnocení mají pedagogové vlastně zájem a o jaké nikoliv. Autor zde poukazuje i na částečný bojkot učitelů, který byl namířen vůči evaluačním šetřením, což ohrožuje samotný autoevaluační proces (viz s. 58n). Výsledky prvního šetření jsou uvedeny na s. 68 -9. Teprve poté autor přistoupil k popisu nástrojů výsledků vzdělávání žáků gymnázia, zaměřil se na některé vybrané parametry a ty poté matematizoval (s. 76n). Matematizace postupů poukazuje na značnou erudici autora v oblasti statistiky a je zajímavým přínosem k teorii evaluace. (poznámka: Na s. 35 má být místo Cvál asi Chvál.)

Celkové hodnocení práce: Diplomová práce je výborným sevřeným teoretickým i praktickým úvodem do pojednávané problematiky a přesvědčivě poukazuje na problémy evaluace středních škol u nás. Přináší pozoruhodný náhled na problémy, které tvoří skryté předpoklady autoevaluačních procesů na středních školách - a tím je ochota učitelů zabývat se některými vybranými problémy, u jiných se projevuje zřetelná tendence je bojkotovat. Autor splnil cíl práce: ukázal přesvědčivě s jakými problémy se střední škola utká, když se pokusí autoevaluaci nastartovat. Celý proces navíc byl realizován a ověřován na vybraném pražském gymnáziu, kde autor působí - totiž na gymnázia J. Keplera. Varující jsou do budoucna i některá zjištění poukazující na problémové momenty autoevaluace.

Autor předložil mimořádnou práci, která nejen splňuje, ale i překračuje požadavky kladené na práce diplomové. V budoucnosti by text této práce bylo zcela jistě možné rozšířit na text práce rigorózní. Navrhovaná klasifikace: výborně

doc. PhDr. Jaroslav Kořa

